

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszczke

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. M.
przeciwko G. Sp. z o.o. w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej G. Sp. z o.o. w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z 11 maja 2022 r., XXIII Ga 1942/20,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądza od G. Sp. z o.o. w W.
na rzecz M.M. 2700 (dwa
tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego.
[SOP]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 sierpnia 2020 r., VIII GC 2634/18, Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy zasądził od pozwanego Usługobiorcy na rzecz powodowej Usługodawczynie 69 495 zł z odsetkami tytułem wynagrodzenia za usługi określone w umowie z 1 września 2016 roku oraz 3548 zł z odsetkami tytułem wynagrodzenia za usługi zarządcze określone w kontrakcie menedżerskim z 1 lutego 2017 roku.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd drugiej instancji oddalił apelację Usługobiorcy.

Sąd ten przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji. Sąd odwoławczy uznał, że Usługodawczyni wykonała swoje obowiązki z obydwu umów o świadczenie usług i przysługuje jej umówione wynagrodzenie.

Pozwany Usługobiorca zaskarżył w całości wyrok Sądu Okręgowego zarzucając naruszenie:

1) prawa materialnego:

a) art. 734 w zw. z art. 735 § 1 i 750 k.c. przez uznanie, że strony zawarły umowy o świadczenie usług, chociaż były to umowy rezultatu;

b) art. 65 § 1 i 2 k.c. przez błędną wykładnię umów i uznanie, że powódka była zobowiązana jedynie do należytej staranności, podczas gdy była zobowiązana do osiągnięcia określonych rezultatów w postaci m. in. przeprowadzenia konkretnych projektów szkoleniowych;

c) art. 627 w związku z art. 628 k.c. przez ich niezastosowanie do umów stron;

2) przepisów postępowania:

a) art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., przez przyjęcie przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego bez rozpoznania zarzutów apelacji w tym zakresie;

b) art. 232 w zw. z art. 241, 380 i 382 k.p.c. przez pominięcie dowodów z korespondencji mailowej powódki z związanymi ze spółką założoną przez powódkę, konkurencyjną wobec pozwanego zamawiającego.

Skarżący pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż jest ona oczywiście uzasadniona ze względu na:

1) zawarcie przez strony umów rezultatu, a nie o świadczenie usług;

2) naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 378 § 1 oraz 385 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. polegające na przejęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, czyli nierozpoznanie zarzutów apelacyjnych co do stanu faktycznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarżący prowadzi działalność szkoleniową. Twierdzi, że rezultatem obydwu umów stron miało być przeprowadzenie przez powódkę konkretnych projektów szkoleniowych, a na tak nazwany rezultat składało się zbieranie funduszy,

aby projekt mógł być w kolejnym roku planowo zrealizowany, skarżący zarobił na projekcie oraz osiągnął cel w postaci odbycia się cyklu wykładów lub sympozjów.

Tak określony rezultat nie jest dziełem w rozumieniu art. 627 k.c. lub rezultatem innej umowy nienazwanej. Rzadko zdarzają się usługi nieprzynoszące żadnych wymiernych rezultatów. Wskazany przez skarżącego „rezultat” potwierdza prawidłową kwalifikację umów przez Sąd odwoławczy jako umów o świadczenie usług. Skarżący nie wskazuje sumy, którą Usługodawczyni była zobowiązana pozyskać od sponsorów. Nie wskazuje, jaki dokładnie cykl wykładów, określony już w umowie, miał zostać zorganizowany przez Usługodawczynię.

W umowach o świadczenie usług wynagrodzenie lub jego część są niekiedy uzależnione od osiągnięcia określonego rezultatu. Takie zapisy rozmywają niekiedy granicę między umową o świadczenie usług a umową o dzieło. Jeżeli usługodawca na zasadzie ryzyka ma odpowiadać za rezultat, mogą zachodzić podstawy do uznania tak szerokiej odpowiedzialności usługodawcy za nieważną (art. 353¹ k.c.). Zarzuty skarżącego nie dają podstaw do nakazania Sądowi Okręgowemu ponownej oceny umów pod tym kątem. Skarżący nie podniósł, aby umowy uzależniały wynagrodzenie Usługodawczyni od osiągnięcia zdefiniowanych rezultatów. Czasami strony dopiero po zawarciu umowy o świadczenie usług uzgadniają rezultat, który powinien osiągnąć usługodawca, co sprawia, że przynajmniej w części pierwotna umowa staje się umową o dzieło. Jednak skarżący nie podniósł takiej zmiany umowy, dokonanej po jej zawarciu.

Pominięcie w uzasadnieniu orzeczenia sądu drugiej instancji ustosunkowania się do zarzutu apelacyjnego stanowi naruszenie art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c., a nie zarzucone skargą naruszenie art. 378 k.p.c. Ponadto samo nieustosunkowanie się sądu odwoławczego do zarzutu apelacyjnego nie może prowadzić od uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną, konieczne jest jeszcze wykazanie zasadności pominiętego zarzutu apelacji. Skarżący zarzuca dokonanie przez Sąd Rejonowy nieprawdziwych ustaleń faktycznych, w szczególności w wyniku uznania za wiarygodne zeznań świadka, który przegrał inny proces ze skarżącym, oraz pominięcie dowodu z korespondencji mailowej. Tymczasem Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi

podstawę orzeczenia sądu drugiej instancji (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Skarżący może natomiast wykazywać naruszenie przepisów postępowania mogące prowadzić do błędnych ustaleń faktycznych. Brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału może być podstawą zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. Jednak przyjęcie skargi kasacyjnej wymaga, aby naruszenie tego przepisu było oczywiste. Tymczasem skarżący nawet nie określił jednoznacznie faktu ustalonego z oczywistym naruszeniem art. 233 k.p.c. lub faktu nieustalonego z naruszeniem tego przepisu.

Zarzuty co do stanu faktycznego zdają się zmierzać także do nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy wykorzystania przez Usługodawczynię kontaktów nawiązanych w toku świadczenia usług dla skarżącego oraz innych pozyskanych wówczas informacji dla rozwoju założonej przez Usługodawczynię spółki, prowadzącej działalność szkoleniową konkurencyjną wobec Usługobiorcy. Jednak pozwany nie wywodził z tego faktu żadnych roszczeń do potrącenia z wynagrodzeniem Usługodawczyni. Działalność konkurencyjna, nawet w braku takiego zakazu w umowie, może przynajmniej częściowo niweczyć roszczenie o wynagrodzenie na podstawie art. 5 k.c. Taki zarzut Usługobiorca podniósł w apelacji, lecz nie został on objęty skargą kasacyjną.

Ponieważ skarżący nie wykazał podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oddalił wniosek o przyjęcie skargi.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. powódce, która wniosła odpowiedź na skargę kasacyjną, przysługuje zwrot kosztów jej sporządzenia w wysokości określonej w § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(A.T.)

[ał]

